

Programmalijn Schuldhulpverlening en armoedebestrijding - 3^e subsidieoproep Vakkundig aan het werk

Oproep tot het indienen van uitgewerkte subsidieaanvragen

Onderwerpen: werk en inkomen, gemeentelijke uitvoeringspraktijk, onderzoek naar effectieve interventies

Datum geplaatst: 12 december 2017

Deadline: 6 maart 2018, 14.00 uur

Inhoud

Programmalijn Schuldhulpverlening en armoedebestrijding - 3 ^e subsidieoproep Vakkundig aan het werk	1
Vakkundig aan het werk	1
DOEL SUBSIDIEOPROEP	1
RANDVOORWAARDEN	1
Wie kan aanvragen	2
Welk bedrag kan aangevraagd worden	2
BEOORDELINGSCRITERIA	2
Relevantiecriteria	3
PROCEDURE & TIJDPAD	5
Beoordelingsprocedure	5
Prioriteringsmatrix	5
Tijdpad	6
Meer informatie:	6
INDIENEN	6
Indiening (via ProjectNet)	6
TIPS	6
Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	6
Inhoudelijke vragen	6
Technische vragen	7
Downloads en links:	7
Overige bijlagen subsidieoproep	7
Bijlage I Niveaus van effectiviteitsonderzoek Vakkundig aan het werk	7
Bijlage II Toelichting primaire uitkomstmaten	9

Vakkundig aan het werk

Vanaf heden, 12 december 2017, is de subsidieoproep Vakkundig aan het werk – Schuldhelpverlening en armoedebestrijding opengesteld voor uitgewerkte subsidieaanvragen. U kunt alleen een subsidieaanvraag indienen na uitnodiging door ZonMw. U heeft hiertoe een positieve adviesbrief ontvangen. Bij de uitwerking van uw subsidieaanvraag dient u rekening te houden met de criteria genoemd in deze oproepstekst en de aanvullende opmerkingen in de adviesbrief.

Het doel van het programma is gemeenten te ondersteunen bij het plaatsen van zoveel mogelijk mensen in zo regulier mogelijk, betaald werk en het terugdringen van armoede en problematische schulden. Dit doet het programma door de ontwikkeling van toepasbare kennis over de effectiviteit en implementatie van interventies in de gemeentelijke praktijk te stimuleren. Het accent ligt daarbij op het terrein van Werk en Inkomen. Bij het vergroten en bundelen van kennis staan de vragen **wat werkt voor wie, wanneer en waarom** centraal. Het gaat om kennis die aansluit bij de vragen en behoeften van professionals die werkzaam zijn bij gemeenten.

In dit kennisprogramma wordt onder interventies een breed arrangement van aanpakken, methoden, werkwijzen, instrumenten en samenwerkingsverbanden verstaan. Kortom alle elementen die ingezet kunnen worden in de gemeentelijke praktijk om een bijdrage te leveren aan het behalen van de doelstelling zoals omschreven in een programmalijn van het kennisprogramma. De interventies kunnen zowel gericht zijn op de professional als op de cliënt. De definitie van interventies is daarmee breed.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de programmadoelstellingen en programmalijnen verwijzen wij naar de programmatekst van Vakkundig aan het werk.

DOEL SUBSIDIEOPROEP

Het doel van deze subsidieoproep is het vergroten en bundelen van kennis over effectiviteit en implementatie van interventies gericht op schuldhelpverlening en armoedebestrijding. Onderzochte interventies binnen deze programmalijn moeten tot doel hebben problematische schulden en armoedeproblematiek te verminderen of te voorkomen. De focus in deze subsidieronde ligt op onderzoek naar werkzame elementen in deze dienstverlening in combinatie met gedegen onderzoek naar gedragsverandering bij de cliënten ten gevolge van de dienstverlening. Resultaten van het onderzoek dragen bij aan de innovatie en verbetering van de gemeentelijke dienstverlening op dit terrein.

RANDVOORWAARDEN

Programmalijn Schuldhelpverlening en armoedebestrijding

Bij de programmalijn schuldhelpverlening en armoedebestrijding zijn de volgende voorwaarden/aanvullingen van belang:

- Het betreft langer lopend effectiviteitsonderzoek van aanpakken die gericht zijn op het voorkomen en/of bestrijden/verminderen van financiële problematiek, waarbij duurzame gedragsverandering centraal staat.
- De beoogde gedragsverandering dient tenminste 2 jaar lang te worden onderzocht.
- Het onderzoek dient zowel te bestaan uit effectiviteitsonderzoek op effectiviteitsniveau 3 (niveau 4 is ook toegestaan, zie [bijlage I niveaus van effectiviteitsonderzoek](#)) als uit verklarend onderzoek naar werkzame elementen.

- Uitkomstmaten liggen op financiële problematiek én op bereikte gedragsverandering. Zie [bijlage II voor de uitkomstmaten op de financiële problematiek](#). De uitkomstmaten op de bereikte gedragsverandering dienen in de subsidieaanvraag te worden gemotiveerd en toegelicht.
- De doelgroep die gekozen wordt, moet in de subsidieaanvraag worden onderbouwd.
- De wijze van selectie van de doelgroep dient te worden benoemd en onderbouwd in het projectvoorstel.

Wie kan aanvragen

Bij deze programmalijn geldt dat een (of meerdere) gemeente(n) samen met een kennisorganisatie (universiteit, hogeschool of onderzoeksorganisatie met aantoonbare onderzoekexpertise op het gebied van werk en inkomen in de gemeentelijke context) een subsidieaanvraag indienen. Zowel de gemeente(n) als de kennisorganisatie dienen vertegenwoordigd te zijn in de projectgroep en treden op als hoofdaanvrager of medeaanvrager. In een gemeente zijn bestuur, beleid en uitvoering gedurende de looptijd van het project betrokken.

Het gaat hierbij om een duurzame, gelijkwaardige samenwerking, die nieuw of reeds geformaliseerd kan zijn. Bij de samenwerking kunnen ook derde-uitvoerende partijen betrokken zijn, zoals andere gemeenten, vrijwilligersorganisaties, beroepsgroepen als de NVVK, de BVK of sociaal werk, of kennis- en/of opleidingsorganisaties met aanvullende expertise.

In deze programmalijn is het ook mogelijk dat een kennisnetwerk een subsidieaanvraag indient, zoals een werkplaats Sociaal Domein of een Academische Werkplaats. Eén van de betrokken gemeenten en één kennisorganisatie zijn dan hoofd en/of medeaanvrager. De andere partijen zijn vertegenwoordigd in de projectgroep.

Welk bedrag kan aangevraagd worden

Voor de programmalijn schuldhelpverlening en armoedebestrijding is in deze ronde in totaal € 500.000 beschikbaar. Per project is maximaal € 250.000 beschikbaar. De maximale looptijd van een project is drie jaar.

Cofinanciering is een pre.

BEOORDELINGSCRITERIA

De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan de van toepassing zijnde relevantie- en kwaliteitscriteria.

Algemene randvoorwaarden:

- Projecten voldoen aan de voorwaarden betreffende wie kan indienen en hoe wordt samengewerkt, type onderzoek, budget en looptijd.
- Subsidieaanvragen sluiten aan bij de programmalijn Schuldhelpverlening en armoedebestrijding binnen het programma Vakkundig aan het werk. Te onderzoeken interventies of werkwijzen zijn gericht op het doel van de betreffende programmalijn in deze ronde en de bijbehorende uitkomstmaten worden gehanteerd.
- Het aan te vragen budget wordt primair besteed aan de uitvoering van het onderzoek. Financiering van de uitvoering van de te onderzoeken interventies dient gegarandeerd te zijn.

- Interventies die worden onderzocht dienen te passen binnen bestaande wet- en regelgeving (als peildatum hiervoor wordt de datum van openstelling van de subsidieoproep aangehouden. Onderzoeksvoorstellen die daaraan niet voldoen worden niet beoordeeld.)
- Evaluatieonderzoek van bestaande wet- en regelgeving en wettelijke kaders valt buiten deze subsidieoproep.

Relevantiecriteria

De volgende relevantiecriteria zijn van belang:

1. Het doel van de subsidieaanvraag sluit naadloos aan op de programmalijschuldhelpverlening en bestrijding armoedeproblematiek van Vakkundig aan het Werk en de bijbehorende doelstellingen.
2. Het is een pre als de kosten en baten van de uitvoering van de interventie of werkwijze in kaart worden gebracht en daar waar mogelijk en relevant ook een kosteneffectiviteitsonderzoek wordt uitgevoerd. Een pre wil zeggen dat bij een gelijke beoordeling de subsidieaanvraag met een kosten-batenanalyse voor gaat.
3. Het thema en onderwerp van het onderzoek is maatschappelijk relevant. Onderbouwd wordt wat de toegevoegde waarde van het onderzochte is voor het werkveld van de gemeentelijke uitvoering.
4. De subsidieaanvraag sluit aantoonbaar aan op een kennisvraag in de gemeentelijke uitvoeringspraktijk en/of uitvoeringsorganisatie met betrekking tot schulden en armoedeproblematiek. In de subsidieaanvraag wordt aangegeven op welke wijze de gemeente(n) (op beleids- en uitvoeringsniveau) betrokken is/zijn bij het formuleren van de kennisvraag, de uitvoering van het onderzoek en de wijze waarop het onderzoek en de op te leveren producten een bijdrage leveren aan de beantwoording van de betreffende kennisvraag en de implementatie van de resultaten in de praktijk. In alle fasen van het project zijn een of meerdere gemeente(n) actief betrokken. De rol van de gemeente(n) op het niveau van bestuur, beleid en uitvoering wordt in de subsidieaanvraag duidelijk beschreven en onderbouwd.
5. In het project zijn cliënten en/of cliëntenvertegenwoordigers betrokken in de verschillende fasen van het onderzoek. In de subsidieaanvraag is de wijze en mate van betrokkenheid van cliënten weergegeven. Tevens wordt toegelicht wat de concrete opbrengsten van het project betekenen voor de cliënt.
6. De keuze voor de te onderzoeken interventies of werkwijzen is helder onderbouwd, onder meer aan de hand van reeds bestaande kennis (literatuur). Hierbij wordt ingegaan op het beoogde doel en werking van de interventies of werkwijzen, de inbedding in de organisatie, aanwijzingen voor effectiviteit, de wijze en mate van de huidige toepassing binnen de gemeentelijke praktijk, de duur, intensiteit, doelgroep en kosten van de interventies of werkwijzen.
7. Er wordt voortgebouwd op bestaande kennis. De subsidieaanvraag geeft inzicht in de toegevoegde waarde van het voorgestelde project ten opzichte van al bestaande activiteiten, producten en kennis.
8. Er wordt aandacht besteed aan de bredere verspreiding en implementatie van projectresultaten en de op te leveren producten. Deelnemende gemeente en/of gemeentelijke uitvoeringsorganisatie committeren zich middels een inspanningsverplichting om bij bewezen effectiviteit de onderzochte interventie of werkwijze toe te passen in hun uitvoeringspraktijk.

De toepasbaarheid binnen de (gemeentelijke) praktijk en overdraagbaarheid richting andere gemeenten en andere relevante partijen wordt expliciet toegelicht in de subsidieaanvraag.

9. Cofinanciering van het onderzoek is een pre.

Kwaliteitscriteria

De volgende kwaliteitscriteria zijn van belang:

1. Helderheid en opbouw van de doelstelling en vraagstelling.
2. Plan van aanpak:
 - Het plan van aanpak sluit goed aan op de doelstelling van het project. Op heldere wijze wordt de keuze voor de adequate onderzoeksmethodiek beschreven, gegeven de onderzoeksvragen
 - In de subsidieaanvraag wordt aangegeven welke data worden gebruikt voor het onderzoek, hoe (tijdig) aan de benodigde data gekomen kan worden en hoe de betrouwbaarheid en validiteit hiervan wordt gewaarborgd, met inachtneming van wet- en regelgeving. Indien mogelijk dient gebruik gemaakt te worden van bestaande data.
 - De subsidieaanvraag geeft aan op welke wijze aandacht wordt besteed aan de effecten op lange(re) termijn. Hierbij valt te denken aan het onderzoeken van langetermijneffecten binnen de subsidieaanvraag of door het project zo in te richten dat in de toekomst vervolgmetingen mogelijk zijn.
3. Type onderzoek:
 - Onderzoeken richten zich op effectiviteitsonderzoek in combinatie met verklarend onderzoek. In de subsidieaanvraag wordt helder beschreven dat beide typen onderzoek aan bod komen, en in de doelstellingen en in het plan van aanpak wordt hier helder onderscheid tussen gemaakt.
 - Effectiviteitsonderzoek dient te voldoen aan niveau 3 (plausibel effectief) of aan niveau 4 (bewezen effectief). De verschillende niveaus van effectiviteitsonderzoek staan weergegeven in de [bijlage I niveaus van effectiviteitsonderzoek Vakkundig aan het werk](#). De subsidieaanvraag beschrijft welk niveau van effectiviteit wordt nagestreefd en onderbouwt dat de gekozen onderzoeksmethode past bij het aangegeven effectniveau. Indien de aanvrager een niveau 4 onderzoek beoogt, dient de beoogde power berekening, keuze en haalbaarheid van o.a. de controlegroep toegelicht te worden.
 - De primaire en secundaire uitkomstmaten worden helder onderbouwd in relatie tot het doel van het onderzoek. We verwijzen naar [bijlage II Toelichting primaire uitkomstmaten](#).
 - De subsidieaanvraag richt zich tevens op onderzoek naar verklaringen van de gevonden resultaten. Dit onderzoek dient kennis te genereren over de werkzame elementen van de interventie, de toepasbaarheid van onderzoeksresultaten en de relevante contextfactoren. De aansluiting van de onderzoeksmethode met het beoogde doel van het verklarende onderzoek, wordt duidelijk en overtuigend onderbouwd, hierbij wordt ingegaan op welke relevante contextfactoren van invloed kunnen zijn op de effectiviteit en/of mogelijk relevant zijn voor de implementatie.
4. Projectgroep:
 - Relevante partijen uit onderzoek, beleid en praktijk werken gedurende het hele onderzoek samen. De subsidieaanvraag beschrijft de verantwoordelijkheden, rollen en activiteiten van de partijen.

- Een belangrijke vereiste is dat wordt ingegaan op de wijze waarop de gemeente als gelijkwaardige samenwerkingspartner deel neemt aan het project en hoe de verschillende lagen (bestuur, beleid en uitvoering) binnen de deelnemende gemeente(n) betrokken zijn.
 - Cliënten of cliëntenvertegenwoordigers maken bij voorkeur onderdeel uit van de projectgroep en zijn betrokken gedurende het gehele onderzoek. Die betrokkenheid wordt in de subsidieaanvraag gespecificeerd.
 - De projectleider is zowel bekend met de (gemeentelijke) praktijk als met het relevante wetenschappelijke veld en kan beide verbinden. In de uitgewerkte aanvraag wordt de relevante kennis en ervaring van de beoogde projectleider helder onderbouwd voorzien van een track record in het succesvol uitvoeren van praktijkonderzoek en ervaring in het verbinden van het wetenschappelijke veld met de uitvoeringspraktijk.
5. Haalbaarheid. De subsidieaanvraag geeft duidelijk aan wat de uitvoering van het onderzoek betekent voor de (gemeentelijke) beleids- en uitvoeringspraktijk ten aanzien van de benodigde expertise, menskracht, faciliteiten en middelen en hoe hierin wordt voorzien en hoe eventuele risico's worden geadresseerd.
6. Het gevraagde budget is reëel gezien de uitvoering van de geplande activiteiten.

Meer informatie over deze criteria vind u in de [procedurebrochure](#).

PROCEDURE & TIJDPAD

Bij het schrijven van de subsidieaanvraag dient rekening gehouden te worden met de volgende punten:

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Aanvragen zijn alleen digitaal in te dienen via ZonMw Projectnet.
- Deadline voor het indienen is 6 maart 2018 14.00 uur. Na dit tijdstip is indienen niet meer mogelijk.
- De uitgewerkte subsidieaanvragen dienen te voldoen aan de [Algemene subsidiebepalingen](#). Op de pagina [voorwaarden en financiën](#) vindt u ook informatie over de METC / CCD.
- Reserveer tenminste 10 % van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Dit betreft niet de communicatie en implementatie binnen uw project, maar kennisdisseminatie over uw projectresultaten en ervaringen. Neem dit op in uw begroting.
- Het is verplicht om bij een subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken dan het aangevraagde bedrag van het projectidee.

Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

Prioriteringsmatrix

Subsidieaanvragen worden door externe referenten en door de programmacommissie beoordeeld op relevantie en kwaliteit. De programmacommissie prioriteert de subsidieaanvragen met behulp van onderstaande matrix. Relevantie weegt zwaarder dan kwaliteit. Daarbij speelt mee dat gestreefd wordt naar landelijke spreiding van projecten over grote en kleine gemeenten binnen Nederland, alsmede naar een spreiding van projecten over kennisinstellingen.

Aanvragen zijn "honoreerbaar" in de volgorde van prioriteit 1 tot en met 5. De aanvragen in de niet genummerde cellen zijn in geen geval honoreerbaar. Een aanvraag moet dus minimaal de beoordeling 'Relevant' en 'Goede kwaliteit' of 'Zeer relevant' en 'Voldoende kwaliteit' krijgen om voor honorering in aanmerking te komen.

		Relevantie		
		Zeer relevant (high)	Relevant (intermediate)	Laag relevant (low)
Kwaliteit	Zeer goed (excellent)	1	3	-
	Goed (good)	2	4	-
	Voldoende (sufficient)	5	-	-
	Matig (moderate)	-	-	-
	Onvoldoende (insufficient)	-	-	-

Tijdpad

Deadline indienen subsidieaanvraag	3 oktober 2017 14.00
Ontvangst advies commissie	11 december 2017
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	6 maart 2018 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	26 maart 2018
Deadline indienen wederhoor	9 april 2018
Mondelinge presentatie wederhoor	15 mei 2018 tussen 10.00 en 17.00
Ontvangst van besluit	Medio juni 2018

Meer informatie:

Houd de [programmapagina](#) op de ZonMw website in de gaten, deze wordt regelmatig bijgewerkt.

INDIENEN

Indiening (via ProjectNet)

Aanvragen kunnen uitsluitend en conform de richtlijnen worden ingediend via het elektronisch indiensysteem van ZonMw (ProjectNet). Sluitingsdatum voor het indienen is **6 maart 2018**, om 14.00 uur.

TIPS

- Als u nog niet eerder met ProjectNet heeft gewerkt moet u zich eerst aanmelden als 'Nieuwe gebruiker'. Zie de [handleiding](#) om een account aan te maken.
- Zie voor meer informatie de toelichtingen in ProjectNet

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een PDF van uw aanvraag uit te printen en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar ProjectNet heeft gekopieerd kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in ProjectNet zelf corrigeren.

Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

Direct na het digitaal indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag wordt u gewezen op het formulier 'Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag'. Wij verzoeken u deze te voorzien van de handtekening van de "bestuurlijk verantwoordelijke" en de "hoofdaanvrager" en deze per e-mail te sturen naar ZonMw, t.a.v. vakkundigahwerk@zonmw.nl. De verklaring dient uiterlijk 1 week na indiening via ProjectNet binnen te zijn.

Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met:
 Femke Reijenga (programmasecretaris) 070 349 5076
 Veroni van Es (programma-assistent) 070 3495192
vakkundigahwerk@zonmw.nl

Technische vragen

Bij technische vragen over het gebruik van het elektronisch indiensysteem van ZonMw (ProjectNet) kunt u contact opnemen met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, projectnet@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer zodat wij u eventueel kunnen terugbellen.

Downloads en links:

- [Subsidiebepalingen](#)
- [Procedurebrochure aanvragers](#)
- [Begroting](#) (ZonMw format of aangepast format)

Overige bijlagen subsidieoproep

Bijlage I Niveaus van effectiviteitsonderzoek Vakkundig aan het werk

Onderzoeken binnen de programmalijnen re-integratie, schuldhulpverlening en armoedebestrijding alsmede de programmalijn methodisch werken zijn gericht op een combinatie van effectiviteitsonderzoek (pijler A) en verklarend onderzoek (pijler B). Onderzoek naar implementatievoorwaarden is onderdeel van verklarend onderzoek (B).

Pijler A:

Effectiviteitsonderzoek houdt in dat na afloop van het onderzoek bewezen is dat de onderzochte interventie wel of geen – liefst onafhankelijke - bijdrage heeft geleverd aan het bereiken van het doel van de interventie (de interventie is wel/niet bewezen effectief), inclusief de sterkte van de bijdrage (effect size) en vast te stellen via de primaire uitkomstmaat. Er is sprake van een onafhankelijke bijdrage als de onderzoeksmethode zo sterk is dat de relatie tussen de interventie en de uitkomst als 'causaal' gekenmerkt kan worden (goede of sterke aanwijzingen voor effect, niveau 4 schema hieronder). Indien de onderzoeksmethode niet sterk genoeg is om een causaal effect aan te tonen, maar wel adequaat is om plausibel te maken dat de interventie wel of niet effectief is, wordt gesproken eerste aanwijzingen voor effectiviteit (eerste aanwijzingen voor effect, niveau 3 effectladder). De projectaanpak beschrijft derhalve welk niveau van effectiviteit wordt nagestreefd, waarbij de terminologie van het schema in deze bijlage (effectniveau, eerste aanwijzingen, goede of sterke aanwijzingen voor effectiviteit) gehanteerd wordt. In de aanvraag wordt onderbouwd dat de gekozen onderzoeksmethode past bij het aangegeven effectniveau.

Pijler B:

Met het oog op verklaringen voor en toepasbaarheid van onderzoeksresultaten, dient het onderzoek zich ook te richten op het verkrijgen van inzicht in de bredere context, randvoorwaarden, en werkzame elementen van de interventie.

	Pijler A Effectiviteitsonderzoek incl. niveau effectiviteitsonderzoek	Pijler B Verklarend onderzoek: - waarom wel/niet effectief - rol context - randvoorwaarden
	Niveau 4: leveren van causale bewijskracht voor interventies (beoogd resultaat=bewezen effectief) Interventies waarvan voldoende causale bewijskracht wordt aangetoond zijn 'bewezen effectief' te noemen: de gemeten	Mix kwalitatieve en kwantitatieve methoden, meerdere uitkomstmaten afhankelijk van verklarende onderzoeksvragen. Doel is kennis te genereren over de werking van de interventie en de

	verbetering is toe te schrijven aan de gebruikte interventie. Dit is het hoogste niveau van effectiviteit, mits de interventie ook op de andere onderliggende niveaus goed ontwikkeld is. Op niveau 4 is er sprake van een goed omschreven, theoretisch onderbouwde en in de praktijk getoetste aanpak, waarbij bovendien is aangetoond dat de interventie beter is dan 'geen interventie' en een 'andere interventie'. Daarvoor is een vergelijking nodig met een groep die de interventie niet heeft gekregen en/of een groep die de interventie niet gekregen heeft maar wel een ander aanbod. Onderzoek dat zich richt op niveau 4 stelt op basis van met literatuur en in de praktijk onderbouwde veronderstellingen de onafhankelijke werkzaamheid interventie (netto-effect) vast op basis van minimaal de primaire uitkomstmaat, eventueel ook op secundaire uitkomstmaten	contextfactoren (zoals inrichting werkprocessen, inrichting organisatie en/of lokale omstandigheden en persoons- of doelgroepgebonden factoren) en aan te geven welke contextfactoren van invloed zijn op de effectiviteit en/of relevant zijn voor implementatie. Relevante contextfactoren kunnen ook bijvoorbeeld gelijktijdige interventies vanuit de zorg of het welzijn op verwante (gedrags-) problematiek zijn Onderscheid dient gemaakt te worden tussen verklarend onderzoek op het gebied van een persoon/individu en/of doelgroep en verklarend onderzoek op het gebied van de bredere context en/of organisatieniveau.
	Niveau 3: leveren bewijskracht voor interventies volgens eerste aanwijzingen van effectiviteit Op niveau 3 is er sprake van een goed omschreven, theoretisch onderbouwde en in de praktijk getoetste aanpak. Het toetsen in de praktijk vormt de kern van niveau 3: er zijn cijfers beschikbaar die laten zien dat de doelgroep wordt bereikt, dat de doelen van de interventie worden gerealiseerd, dat er weinig cliënten zijn die voortijdig afhaken, dat de cliënten tevreden zijn. Deze gegevens leveren de eerste indicaties op voor de effectiviteit van de interventie. Onderzoek op dit niveau toont nog niet aan dat het resultaat direct aan de interventie te danken is. Onderzoek dat zich richt op niveau 3, stelt vast of het doel van de interventie wordt bereikt via de primaire uitkomstmaat. Het onderzoek toetst ook op basis van met literatuur en in de praktijk onderbouwde veronderstellingen hypothesen omtrent werkzaamheid interventie op basis van minimaal de primaire uitkomstmaat, eventueel ook op secundaire uitkomstmaten	
Niet subsidiabel	Niveau 2. Is de interventie in theorie effectief?	

Niet subsidiabel	Niveau 1. Is de interventie goed beschreven?	
Niet subsidiabel	Niveau 0. Is de interventie impliciet (black box)?	

Bijlage II Toelichting primaire uitkomstmaten

Inleiding

Projectaanvragen moeten heldere uitkomstmaten definiëren. Het verschilt echter per programmalijn of er uniforme uitkomstmaten moeten worden gebruikt of dat deze op projectniveau kunnen worden gedefinieerd.

Binnen het programma worden in de derde subsidieoproep voor de programmalijnen re-integratie en schuldhulpverlening en armoedeproblematiek, uniforme uitkomstmaten verlangd. Om te komen tot uniform toegepaste uitkomstmaten wordt voor deze programmalijnen na honorering een bijeenkomst georganiseerd waar projectleiders per programmalijn gezamenlijk afspraken maken over de in de projecten te gebruiken uitkomstmaten (zowel qua meting als qua rapportage) en deze afspraken in een door allen te gebruiken en op te stellen definitie en codeboek te noteren. Aanvullend geldt dit ook voor eventuele relevante secundaire uitkomstmaten en determinanten: het wordt aanbevolen om dergelijke variabelen in meerdere projecten op te nemen. Gedurende de looptijd van de projecten wordt het gebruik van deze specificaties gemonitord door de projectleiders, en indien bijstelling nodig is wordt dat onderling afgestemd en aangepast in het codeboek.

Voor de programmalijn methodisch werken wordt geen uniforme uitkomstmaat gehanteerd en dient de aanvrager het doel van het onderzoek duidelijk te omschrijven en te vertalen naar een primaire uitkomstmaat omtrent methodisch werken. Voor de programmalijn integraal werken wordt eveneens geen uniforme uitkomstmaat gehanteerd, maar worden door de projectleiders tezamen met enkele experts afspraken gemaakt over de werkwijze in de projecten en over de eindresultaten.

ZonMw faciliteert en organiseert de bijeenkomsten voor de projectleiders.

Re-integratie

De doelstelling voor de programmalijn re-integratie is vertaald in een verplicht te hanteren primaire uitkomstmaat, namelijk:

- ➔ Interventies worden onderzocht op hun bijdrage aan het verkrijgen en behouden van zo regulier mogelijk, betaald werk.

Deze uitkomstmaat dient na honorering door goedgekeurde projecten gezamenlijk te worden geoperationaliseerd tot uniform te registreren variabelen en vervolgens toegepast in het onderzoek en rapportage.

Deze uitkomstmaat is als volgt gedefinieerd:

Zo regulier mogelijk betaald werk betreft loonvormende arbeid, dus werk waarmee loon wordt verdiend en waarvoor loonbelasting wordt afgedragen. Het onderzoek neemt variabelen op ten aanzien van de duur en het aantal uren per week dat iemand werkt. Onder regulier werk valt ook werk waarbij gebruik gemaakt wordt van loonkostensubsidie om de verminderde loonwaarde te compenseren, beschut werk, en detachering vanuit de Wsw bij een reguliere werkgever. Werken als zzp telt mee als regulier werk, als hierdoor voldoende inkomen ontstaat om geen (of in mindere mate) een uitkering nodig te hebben. Onbeloonde activiteiten zoals vrijwilligerswerk, sociale activering, participatieplaatsen of vormen van werken met behoud van een volledige uitkering vallen niet onder regulier betaald werk.

In het onderzoek worden valide meetmomenten gehanteerd bij het vaststellen van deze uitkomstmaat. Dit wordt in de projectaanvraag, helder toegelicht. Met betrekking tot het vaststellen van de duurzaamheid van de werkhervatting geldt dat in projecten met een looptijd van maximaal 24 maanden, op zijn minst het percentage mensen dat op het meetmoment minimaal 3 maanden en minimaal 12 uur per week aan het werk is, gemeten wordt. De specificaties rond het vaststellen van duurzaamheid kunnen in het genoemde projectleidersoverleg in overleg met ZonMw nader overeengekomen worden of van vergelijkbare alternatieven worden voorzien.

Schuldhelpverlening

De uitkomstmaat die (vooral) nog gehanteerd wordt is:

- ➔ Interventies worden onderzocht op hun bijdrage aan het voorkomen en/of verminderen van problematische schulden.
- ➔ Onderzocht wordt of er gedragsverandering optreedt na deelname aan de interventie. Deze verandering wordt gemeten over tenminste 2 jaar.

De uitkomstmaten dienen na honorering te worden uitgewerkt in een bruikbare definitie en door projectleiders van de goedgekeurde projecten gezamenlijk te worden geoperationaliseerd tot uniform te registreren variabelen en vervolgens toegepast in het onderzoek en rapportage. Hierop vooruitlopend en ter informatie: in de 2^e ronde van Vakkundig aan het werk zijn projectleiders van de goedgekeurde projecten overeen gekomen om in ieder geval op twee momenten in het project de financiële stress bij de deelnemers aan de interventie te meten aan de hand van een korte vragenlijst.

Problematische schulden worden in lijn met de Gedragscode schuldregeling (NVVK) als volgt gedefinieerd:

- de som van de geëiste maandelijkse betalingen hoger is ten opzichte van de volgens de Recofa-rekenmethode gecalculerde aflossingscapaciteit of indien er sprake is van dreigende schulden in de categorieën 'huur/hypotheek', 'energie', 'ziektelastenverzekering', 'openbare verkoop roerende zaken' (en overige nader te omschrijven categorieën), en
- er geen bereidheid is van schuldeisers om een betalingsregeling te treffen, en
- er geen mogelijkheid is tot herfinanciering van de schulden, en
- er geen of onvoldoende vermogen aanwezig is dat geliquideerd kan worden.

Bestrijding armoedeproblematiek

Er is geen verplicht gestelde primaire uitkomstmaat opgenomen binnen dit onderdeel van de programmalijn. Het doel van de interventie gericht op bestrijding armoedeproblematiek dient duidelijk te worden beschreven en te worden vertaald naar de te hanteren primaire uitkomstmaat in het onderzoek. Daarnaast kunnen andere (secundaire) uitkomstmaten worden gehanteerd.

Gebruik data

Projecten zijn zelf verantwoordelijk voor het verzamelen van relevante data. Hiervoor kunnen data van het CBS of UWV gebruikt worden of gemeentelijke (register)data. In geval er gebruik wordt gemaakt van gemeentelijke data moet in de aanvraag de kwaliteit en volledigheid, helder worden onderbouwd. Bij gebruik van CBS of UWV data moet plausibel worden gemaakt dat deze data conform projectplanning en wet- en regelgeving zelf verkregen kunnen worden door de indiener.